هنر
درباره طراحی صنعتی معاصر ۱۴
نگاهی کوتاه به طراحی ۲۰۶ آریان ۱۴
پایانی بر هجوم و تسلط مردان دوزنه بر سیما ۱۵
بیگانه از قفس پرید ۱۵

سینما و ادبیات
به آهستگی حذف می‌شویم ۱۶
عشاق مرده، دعوت‌مان کردند ۱۶
پشت میز نشسته‌ام و ترجمه می کنم ۱۷
یادداشتی درباره محمد الماغوط ۱۷

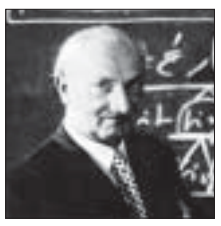

اندیشه و تاریخ
آزادی و مسئولیت از دیدگاه سارتر و هایدگر ۱۸
خصلت سیاسی حقوق بشر ۱۸
آغاز عصر نفت در ایران ۱۹
جشن‌های فصلی ایرانیان باستان ۱۹

مشروطه
تیرخلاص به جمهوری رضا خانی ۲۰
پسران منتخب‌الممالک و شیخ فضل‌الله نوری

رسانه

معرفی روزنامه‌های آمریکا

دومین روزنامه مهم آمریکا

مریم علایی راد

روزنامه لس‌آنجلس‌تایمز در ایالت کالیفرنیا چاپ و در سراسر غرب آمریکا توزیع می‌شود. تا سپتامبر ۲۰۰۵ این روزنامه با شمارگان ۴۳۲ ۸۴۳ خواننده در هر روز دومین روزنامه کلان شهرها پس از نیویورک‌تایمز در آمریکا بوده است. در حال حاضر سردبیری این روزنامه را دین پی. بکت به عهده دارد و مالکیت این روزنامه در اختیار شرکت تریبیون است. به طور کلی لس‌آنجلس‌تایمز از موضعی بیطرفانه در ارائه مطالب برخوردار است اما در بخش سردبیری دارای گرایش چپ میانه است. در گذشته این روزنامه مالک ایستگاه تلویزیونی KTTV بود. لس‌آنجلس‌تایمز ۳۷ جایزه پولیتزر را تا سال ۲۰۰۴ به دست آورده است. از جمله آنها می‌توان به ۴ جایزه اشاره کرد که در رابطه با ترسیم کاریکاتور در سرمقاله که هر یک از موارد در زمینه گزارش‌های خبری روشنگرانه مربوط به آشوب‌های واترو شورش‌های سال ۱۹۹۲ در لس‌آنجلس دریافت شده است. در سال ۲۰۰۴ این روزنامه با کسب ۵ جایزه، از نظر تعداد دریافت جوایز در یک سال پس از نیویورک‌تایمز، مقام دوم را تصاحب کرده است. بر طبق سالنامه جهانی، در سال‌های اخیر روزنامه لس‌آنجلس‌تایمز درمیان روزنامه‌هایی که در سطح آمریکا به صورت گسترده توزیع می‌شود به مقام چهارم نایل شده است.

■ تاریخچه

این روزنامه در ابتدا با عنوان لس‌آنجلس دیلی‌تایمز در ۴ دسامبر سال ۱۸۸۱ انتشار یافت اما به زودی ورشکست شد. کمپانی میرور که چاپخانه این روزنامه بود، اداره آن را به دست گرفت و کلنل هریسون، گری اوتیز ستوان سابق اتحادیه ارتش سابق را به عنوان سردبیر این روزنامه منصوب کرد. اوتیز روزنامه را از لحاظ مالی به موفقیت رساند. در سال ۱۸۸۴ اوتیز روزنامه و چاپخانه را با هدف تاسیس شرکت تایمز ـ میرور خریداری کرد. اندرو رول (تاریخ‌نگار) از اوتیز به عنوان مهمترین قدرت منحصر به فرد پس از دولت ایالتی در لس‌آنجلس نام برده است. خط مشی سردبیری اوتیز بر پایه تقویت مناسبات شهرمداری قرار داشت. وی همچنین از اعضای افراطی حزب جمهوری‌خواه بود که این موضوع در سرمقاله‌های روزنامه و محتوای اخبار آن انعکاس می‌یافت. با مرگ اوتیز در سال ۱۹۱۷ دامادش هری چندلر تمام اختیارات و انتشار تایمز را به دست آورد. این روزنامه در سال ۱۹۴۴ با مدیریت قوی هری چندلر و پسرش نورمن با رشدی سریع مواجه شد. نسل چهارم ناشرین خانوادگی یعنی اوتیز چندلر این وضعیت موفقیت‌آمیز را از سال ۱۹۶۰ تا ۱۹۸۰ حفظ کرد. در این مدت اوتیز چندلر درصدد کسب مشروعیت و به رسمیت شناختن لس‌آنجلس تایمز به صورت یک روزنامه خانوادگی بود. او همچنین درصدد بازسازی این نشریه در قالب یکی از مورد توجه‌ترین روزنامه‌های بزرگ ملی، مخصوصاً مانند نیویورک‌تایمز و واشینگتن‌پست برآمد. او اعتقاد داشت که اتاق خبر مانند ضربان قلب تجارت است. اوتیز چندلر تعداد و نیز میزان دستمزد گروه تهیه‌کننده گزارشات مربوط به مسائل کسب و کار را افزایش داد. در سال ۱۹۶۲ این روزنامه به واشینگتن‌پست ملحق شد تا سرویس خبری واشینگتن‌پست ـ لس‌آنجلس‌تایمز ـ به عنوان اتحادی از هر دو روزنامه در مقابل سایر سازمان‌های خبری شکل بگیرد. در همین اثنا لحن سیاسی روزنامه تغییر یافت. تحت سرپرستی اوتیز چندلر این روزنامه گرایش سیاسی جمهوری‌خواهانه تاریخی‌اش را به سمت چشم‌اندازی از مرام آزادیخواهانه در مرکز قدرت رسانه‌ای نیویورک و واشینگتن، تغییر داد. در طول دهه ۱۹۶۰ لس‌آنجلس‌تایمز موفق به دریافت ۴ جایزه شد که چیزی بیشتر از ۹ دهه فعالیت قبلی این روزنامه است. تاریخچه اولیه و تحولات بعدی روزنامه در مجموعه مستند افکار بزرگ (۱۹۷۷) به صورت غیرقانونی درج شد و این بحث همچنین موضوع حداقل ۸ پایان‌نامه دکترا در علوم اجتماعی در دانشگاه کالیفرنیا بوده است. بعدها لس‌آنجلس‌تایمز با کاهش میزان تیراژش از اواسط دهه نود مواجه شد. این روزنامه در اواخر دهه مذکور حتی قادر نبود یک میلیون مارکی را که به آسانی طی ده‌سال به دست آورده بود، تادیه کند. از دلایل این کاهش تیراژ می‌توان به حضور کوتاه‌مدت سردبیرهای آن اشاره کرد. اعتبار لس‌آنجلس‌تایمز به خاطر افشای قرارداد تقسیم درآمدی از سهم بین تایمز و استپلز سنتر برای چاپ مجله ۱۶۸ صفحه‌ای درباره امور ورزشی، به شدت لطمه خورد. به ویژه آنکه سردبیران مجله و نویسندگان از این موضوع اطلاع نداشتند. از دیگر دلایل کاهش تیراژ، افزایش قیمت تک‌نسخه‌ای روزنامه از ۲۵ سنت به ۵۰ سنت بود. این افزایش منجر شد که خوانندگان ترجیح بدهند به جای مطالعه روزنامه در نسخه چاپی، آن را از طریق اینترنت بخوانند. در سال ۲۰۰۰ شرکت میرور تایمز به وسیله شرکت شیکاگوتریبیون ایلی‌نویز، خریداری شد. با این کار به حضور یکی از آخرین نمونه‌های روزنامه‌های کلان شهرها در آمریکا که تحت کنترل خانوادگی بودند، پایان داد. جان کارول سردبیر بالتیمورسان جهت اعاده آوازه و شکوه روزنامه به همکاری جلب شد. در این بین شرکت خانوادگی تریبیون فشار زیادی را برای کاهش هزینه‌ها وارد آورد. دین باکت، جان کارول را به خاطر اینکه از تحمیل قیمومیت تریبیون سر باز زد، عزل کرد. در سال‌های اخیر به منظور افزایش تیراژ روزنامه، تلاش‌هایی برای بازنگری در محتوای روزنامه و شیوه هنری آن صورت گرفته است. این روزنامه در سال ۲۰۰۰ طی یک تغییر اساسی علاوه بر سازماندهی پوشش خبری خود، گستره عرضه اخبار را از سطح محلی به منطقه کالیفرنیا توسعه بخشید. تغییر چشمگیر دیگر در سال ۲۰۰۵ این بود که بخش ستون آزاد روزهای یکشنبه با عنوان بخش‌های جاری یکشنبه‌ها تغییر نام داد. در آوریل سال ۲۰۰۴ برای کمک به بهبود کیفیت مقاله‌های ستون آزاد، مایکل کینزلی به عنوان صاحبنظر و سردبیر استخدام شد. او نویسندگان را وادار کرد در ارائه مواضع قاطعانه عمل کنند که همین امر موجب شد در مورد نحوه کار او، بحث‌های زیادی صورت گیرد. در سال ۲۰۰۵ کینزلی استعفا داد. متعاقباً در ۱۲ نوامبر ۲۰۰۵ سردبیر جدید به نام اندرو مارتینز با اخراج ستون‌نویس لیبرال رابرت شیر و کاریکاتوریست محافظه‌کار مایکل رامیرز، تغییراتی را ایجاد کرد. او به جای این افراد عزل شده ستون‌نویسان عادی متعددی را جذب کرد که این تحولات به مذاق خوانندگان لیبرال خوش نیامد. در این رابطه بسیاری از این خوانندگان، این روزنامه را به تلاش برای خاموش کردن صداهای آزادیخواهانه متهم کردند. در اوایل سال ۲۰۰۶ تایمز مبادرت به بستن چاپخانه درولی سان فرناندو و خاتمه فعالیت‌های مطبوعاتی در اورنج‌کانتی کرد. در خصوص تاریخچه رقابت لس‌آنجلس‌تایمز با سایر نشریات اشاره می‌شود که: تا اواسط دهه ۱۹۴۰ لس‌آنجلس‌تایمز یکی از پرفروش‌ترین روزنامه‌ها در لس‌آنجلس بود. پس از جنگ جهانی دوم این روزنامه، میرور را به عنوان یک روزنامه عامه‌پسند، برای رقابت با نشریه هیرست که متعلق به هرالداکسپرس بود، روانه بازار کرد. در سال ۱۹۸۹ آخرین رقیب روزنامه لس‌آنجلس یعنی لس‌آنجلس هرالد اکسینر از بازار رقابت خارج شد و در نتیجه ظاهراً لس‌آنجلس به عنوان یک روزنامه منحصر به فرد شهر درآمد. لس‌آنجلس‌تایمز از یک شعبه (بخش وابسته) در اورنج‌کانتی (با چاپخانه و گروه سردبیری مستقل) که با سانتا آنا که اساساً در اورنج‌کانتی فعالیت می‌کند، رقابت می‌نماید. لااوپینیون که یک روزنامه به زبان اسپانیولی است، در دهه ۹۰ به مدت چند سال به‌تایمز تعلق داشت. در حال حاضر این روزنامه از فروش بسیاری برخوردار است. لس‌آنجلس‌تایمز خارج از حوزه اصلی با چندین نشریه روزانه کوچک در نزدیکی شهرهای کالیفرنیای جنوبی رقابت می‌کند و در سال‌های اخیر سعی کرده است جهت رقابت با سایر نشریات، بر تعداد نشریات گوناگونی که در نواحی دور منتشر می‌کند، بیفزاید.

■ ویژگی‌ها

در بین کارکنان فعلی این روزنامه می‌توان از ورزشی‌نویس‌ها به نام‌های امیل پلاس چک، جی‌ای آدانده و تی جی سایمرز که سابقه حضور در برنامه‌های تلویزیونی را دارد نام برد. لس‌آنجلس‌تایمز همچنین از وجود افرادی مانند هلن الیوت که اولین زن ورزشی‌نویس است، روبرت هیلبرن و راندی لوییس ـ که هر دو آنها از نویسندگان مشهوری در زمینه موسیقی پاپ هستند ـ برخوردار است. یکی از معروف‌ترین ستون‌های روزنامه ستون اول نام دارد، که در صفحه اول و در طرف چپ روزنامه قرار دارد. این ستون در روزنامه در سال ۱۹۶۸ ایجاد شد که محلی برای درج مطالب جالب و عجیب است. در این ستون همچنین اطلاعات جالبی درباره برخی از رسوایی‌ها مطرح می‌شود.

□ خبرها

افزایش بی‌سابقه تعداد مخاطبان جهانی رادیو بی‌بی‌سی

ایسنا: تعداد مخاطبان جهانی رادیو بی‌بی‌سی به رقم ۱۶۳ میلیون در هفته رسیده است و این رقم ۱۴ میلیون بیشتر از سال گذشته است. با این رقم جدید، بی‌بی‌سی رکورد ۱۵۳ میلیون نفر در هفته در سال ۲۰۰۱ را پشت سر گذاشت. این افزایش در تعداد مخاطبان رادیو بی‌بی‌سی در حالی صورت گرفته است که سال گذشته بی‌بی‌سی پخش اخبار به ۱۰ زبان زنده دنیا را از مجموعه خود حذف کرد و امروز بیشترین افزایش مخاطب در شرق اروپا رخ داده است. به نقل از ABU، نیگل چمپن مدیر سرویس جهانی بی‌بی‌سی گفت که این رقم موفقیتی قابل توجه در صنعت کاملاً رقابتی ضبط و پخش اخبار است. سرویس جهانی بی‌بی‌سی، اکنون به بیش از ۳۰ زبان برنامه پخش می‌کند و در حال تغییر نحوه ارسال اخبار خود از فرستنده‌های قدیمی به ایستگاه‌های اف‌ام و اینترنت است. تعداد افرادی که اخبار انگلیسی بی‌بی‌سی را گوش می‌دهند با ۳ میلیون افزایش به ۴۲ میلیون نفر در هفته رسیده است. کشورهایی که افزایش تعداد شنونده‌های اخبار رادیو بی‌بی‌سی در آنها قابل توجه بوده است عبارتند از نیجریه، اندونزی، کنیا، هند و نپال. در دو کشور بنگلادش و پاکستان نیز افت شدیدی در تعداد شنونده‌های رادیو بی‌بی‌سی حاصل شده است. به عنوان مثال تعداد شنونده‌های اخبار رادیو بی‌بی‌سی در بنگلادش از ۸/۶ میلیون در سال ۲۰۰۴ به ۴/۴ میلیون در سال ۲۰۰۵ کاهش یافته بود. خود بی‌بی‌سی می‌گوید که این افت بیشتر به خاطر فقدان فرکانس‌های اف‌ام است.

□

روزنامه‌نگاران فیلیپینی مسلح می‌شوند

جام جم آن‌لاین: دولت فیلیپین موافقت کرد روزنامه‌نگاران این کشور برای حفظ جان خود در برابر خطرات بسیار محتمل، با خود اسلحه گرم حمل کنند. بر طبق قوانین فیلیپین باید صلاحیت مقامات و افرادی که براساس قانون حق حمل اسلحه دارند پیش از مسلح شدن آنها از سوی کارشناسان امنیتی تایید شود. به گزارش خبرگزاری شینهوا، در پی قتل یک روزنامه‌نگار دیگر فیلیپینی که روز دوشنبه توسط افراد ناشناس اتفاق افتاد رائول گونزالس وزیر دادگستری دولت فیلیپین اعلام کرد دولت این کشور سرانجام با تصویب یک طرح قدیمی که اجازه می‌دهد روزنامه‌نگاران این کشور مسلح در ملاء عام ظاهر شوند، موافقت کرده است.

□ خبرها

روزنامه‌های آن‌لاین ایران به دنبال نوآوری نیستند

به گفته مدرس ارتباطات دانشگاه علامه طباطبایی، روزنامه‌های آن‌لاین باید تکمیل‌کننده روزنامه‌های چاپی باشند. دکتر امیدعلی مسعودی در گفت‌وگو با خبرنگار رسانه خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، در تحلیل آسیب‌شناسی روزنامه‌های آن‌لاین اظهار داشت: روزنامه‌های آن‌لاین در فضای اینترنت ایران به دو شکل فعالیت می‌کنند؛ شکل اول یا نسخه‌های دیجیتال، روزنامه‌هایی هستند که بدون کوچک‌ترین تغییری بر روی صفحه وب قرار می‌گیرند و دیگری روزنامه‌هایی که تفاوت عمده‌ای با صفحه چاپی خود دارند و سعی می‌کند مطالب تولیدی را علاوه بر مطالب نسخه چاپی داشته باشند؛ البته تعداد آنها بسیار محدود است. به‌عقیده وی روزنامه‌های آن‌لاین ایرانی بیشتر، خبرهای خبرگزاری‌ها را بر روی سایت‌های خود قرار می‌دهند و کمتر به دنبال نوآوری و خلاقیت در این فضا هستند. او خاطرنشان کرد: روزنامه‌های چاپی، یک‌بار در روز، صبح‌ها یا عصرها منتشر می‌شوند و فرصت نمی‌کنند تا بسیاری از وقایعی که در روز رخ می‌دهد را پوشش دهند؛ از این رو، نسخه آن‌لاین، باید در امتداد نسخه چاپی یک روزنامه باشد و اخبار را در لحظه منتشر کند. به عنوان نمونه، این مسئله را در سایت‌های خبری مطرح دنیا می‌توان به وضوح دید. این مدرس ارتباطات، علت دیگر نامطلوب بودن وضعیت روزنامه‌های آن‌لاین را نبود نیروهای متخصص و حرفه‌ای دانست و تصریح کرد: این مسئله سبب شده تا روزنامه‌های آن‌لاین در مفهوم واقعی ظاهر نشوند و به جای آن که در امتداد نسخه چاپی روزنامه باشند، ساز خود را می‌زنند و در حقیقت دنیای متفاوتی را دارند. او افزود: حتی طراحی سنگین صفحات آن‌لاین، سبب شده تا برای دسترسی به این روزنامه‌ها، وقت بیشتری را تلف کنیم، در واقع طراحان صفحات روزنامه‌های آن‌لاین باید بدانند طراحی پرحجم صفحه با توجه به این که اینترنت پرسرعت در کشور به طور کامل توسعه نیافته است، تنها دسترسی مخاطبان به روزنامه را کم می‌کند. مسعودی با اشاره به این که روزنامه‌های آن‌لاین در ایران به طور رایگان در اختیار مخاطبان هستند، تصریح کرد: باید راهکاری در نظر گرفته شود تا سایت‌ها به سمت درآمدزایی حرکت کنند و از این طریق استقلال خود را به دست آورند.